

LANDENEISEN STEEDS STRIKTER

Communicatie tussen kwek

De bloembollensector heeft al geruime tijd te maken met landeneisen, dat is niet nieuw. Wel is de situatie op dit terrein de laatste tijd veranderd. Zo kon je er voorheen als kweker vanuit gaan dat bloembollen met de hoogste BKD-klassering naar alle exportmarkten afgezet konden worden. Sinds zogenoemde ‘derde landen’ echter steeds meer eisen stellen die direct van invloed zijn op de bloembollenteelt, is het van belang dat ook telers goed op de hoogte zijn van de eisen van de markten waarvoor zij produceren. BloembollenVisie sprak over deze problematiek met Prisca Kleijn – per 1 april directeur van de KAVB – en Hendrik Jan Kloosterboer van Anthos.

Tekst: Monique Ooms
Foto: René Faas

“Steeds vaker worden kwekers geconfronteerd met aanvullende eisen die door derde landen gesteld worden aan bijvoorbeeld de teeltlocatie of de wijze van productie”, valt Kleijn met de deur in huis. Kloosterboer vult aan: “Ten aanzien van virussen zijn de eisen die derde landen stellen steeds strenger geworden. Overigens is het niet zo dat die landen allerlei nieuwe virussen op hun quarantainelijst hebben gezet. Zonder een goede onderbouwing kunnen virussen niet eens op die lijst terecht komen. Deze verandering is vooral een gevolg van de voortschrijdende technologie. We waren gewend dat gewassen visueel werden gekeurd en daardoor konden alleen zichtbare virussen direct worden aangetoond. Met de moderne toetsmethodes kunnen echter virussen in zeer geringe hoeveelheden worden aangetoond. Producten die dus eerst wel door de visuele keuring heen kwamen, kunnen nu door de inzet van moderne toetsmethodes alsnog worden afgewezen.” Met andere woorden: producten moeten nu ook die moderne toetsmethodes doorstaan en daarmee aan strengere eisen voldoen. Verder is het zo dat derde landen aanvullende eisen invoeren om alle risico’s uit te bannen. Dat leidt soms tot onwerkbaar

die China heeft ingevoerd. “De Chinezen eisen nu dat plantgoed voor de levering aan China wordt getoetst. Dus op het moment dat de bollen hier nog de grond in moeten, zou je als kweker moeten weten wat de eindbestemming ervan is. Dit heeft grote gevolgen voor de kwekerij.” Ook voor de export is dit een ingrijpende wijziging stelt Kloosterboer. “Een exporteur weet op het moment van inkoop niet altijd wat de bestemming van die desbetreffende partij zal zijn.

.....

‘Je kunt achteraf niks meer repareren’

.....

Nu zal hij daar dus terdege rekening mee moeten gaan houden.” KAVB en Anthos zijn het erover eens dat derde landen het recht hebben om eisen te stellen aan de producten die hun land in komen, maar ‘dit gaat wel heel ver.’ “Bovendien is zo’n plantgoedtoets kostbaar, dus de sector wordt ook nog op kosten gejaagd.” De beide belangenorganisaties hebben dan ook contact gezocht met staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) om dit probleem onder de aandacht te brengen. Kleijn: “We moeten tot werkbaar systemen komen, zo efficiënt mogelijk, tegen zo laag mogelijke kosten”, vindt Kleijn. “We hoeven niet altijd maar mee te buigen; eisen zijn

eisen, maar het is de verantwoordelijkheid van de sector en de bedrijven in de sector op welke wijze invulling gegeven kan worden aan deze eisen. Gelukkig onderschrijft het ministerie dit ook.” Ook in het Midden-Oosten doemen extreme eisen op, bijvoorbeeld voor de warmwaterbehandeling van gladiolen.

Kloosterboer vreest dat - als deze tendens doorzet - er uiteindelijk een lappendeken van landeneisen zal ontstaan. “Als we niks doen, zal de export steeds meer maatwerk per land moeten gaan leveren. Dat is een onwenselijke situatie. Het zou goed zijn als kwekerij en export samen tot een robuust classificeringssysteem zouden kunnen komen voor EU- en derde landen dat als basis zou kunnen dienen.” Kleijn maakt zich zorgen over de communicatie naar de kwekerij. “Een kweker weet niet altijd op voorhand waar zijn product naartoe gaat, zeker als het product nog niet is verkocht. En als het eenmaal is verkocht, is het zaak dat export en kwekerij tijdig en goed met elkaar communiceren zodat eventuele fouten op tijd worden ontdekt en er geen onnodige kosten gemaakt hoeven te worden. Niemand heeft er wat aan als een partij bollen al in China staat en vervolgens terugmoet omdat het product niet aan de eisen van het betreffende land voldoet. Zulke risico’s wil je niet lopen. Als een kweker tijdig weet voor welke markt hij teelt, kan hij daar rekening mee houden.”

IMPORT PERMIT

Kleijn en Kloosterboer zijn ervan overtuigd dat de lat voor de landeneisen zeker niet lager zal komen te liggen dan nu het geval is. Kloosterboer: “Voor Europa gelden veelal minder strenge regels dan voor derde landen, maar ook als je Franse bollen in Nederland wilt gaan telen, moet je al een AM-vrij verklaring hebben. Kwekers moeten hun afnemers kunnen informeren over de herkomst en historie van het product zodat de exporteur weet wat hij ermee kan in de afzet. Want een ding is zeker: je kunt achteraf niks meer repareren. Het is goed dat ook kwekers zich daar goed van bewust zijn zodat het risico al zo vroeg mogelijk in de keten kan worden afgedekt.” Exporteurs kunnen er overigens niet blindelings vanuit gaan dat de landeneisen die in Nederland worden gepubliceerd altijd compleet zijn. “De exporteur heeft dan ook de verantwoordelijkheid om de import permits van het desbetreffende land te checken om te weten of deze overeenkomen met de landeneisen van de Voedsel en Waren Autoriteit. Daar kunnen wijzigingen in zitten en de import

WERKBAAR

Ter illustratie noemt Kleijn de plantgoedtoets

Kwekerij en export cruciaal

Kloosterboer (links) en Kleijn: 'Daarom is het zo belangrijk dat er afstemming plaatsvindt tussen kwekerij en export'

permit is altijd leidend. Kwekers staan hier verder vanaf en weten dit vaak niet."

Op dit moment lijken er met name in de kwekerij veel vragen te leven over de exacte landeneisen. Meer informatie hierover kunnen vakgenoten nu nog vinden op de site van de VWA: www.vwa.nl. "Hier vind je onder andere digitale handboeken met landeneisen. Ook is er de site www.fyto-ondernemerscheck.nl – met goede informatie en filmpjes – die allerlei vragen kan beantwoorden." Ook de beide belangenorganisaties zijn altijd bereid om informatie te verstrekken. Op initiatief van het ministerie van EL&I wordt nu gewerkt aan het CLIENT-exportsysteem. Kloosterboer vertelt: "Daarin zijn de landeneisen gedigitaliseerd en kunnen exporteurs fytosanitaire certificaten afdrukken, inclusief verplichte bijschrijvingen en import permits." Dit systeem kan straks communiceren met het nog in te richten ketenregister waarin alle gegevens van gekochte partijen per par-

tij zijn vastgelegd. "Dan kun je direct zien wat de herkomst van een partij is. Dit moet voor de exportkeuring veel voordelen gaan opleveren." Meer informatie hierover volgt in een volgende editie van BloembollenVisie.

IMAGO

De hele keten wordt langzamerhand steeds meer 'dichtgetimmerd' erkennen Kleijn en Kloosterboer. Dat vinden ze op zich geen slechte zaak. "Het komt de betrouwbaarheid van onze sector en van de BV Nederland alleen

maar ten goede. Kwaliteit wordt steeds meer leidend. Wie daarmee risico's neemt, kan de hele sector schade berokkenen. Denk maar aan het debacle rond de export van Hollandse paprika's naar Canada." Nederland zou paprika's hebben gedumpt op deze markt, met een rechtzaak en een mogelijke heffing als gevolg. "We moeten ons imago hoog houden door goede bollen te exporteren, voorzien van de goede papieren. Daarvoor hebben we elkaar nodig. We moeten samen de goede dingen doen."

Resumé

De wereld wordt steeds complexer. Dat heeft ook effect op de landeneisen voor de export van bloembollen. Welke veranderingen spelen er op dat terrein? Wat betekent dit voor de exporteur en voor de kweker? Welke rol spelen Anthos en KAVB hierin? Verslag van een gesprek dat BloembollenVisie had met Prisca Kleijn (KAVB) en Hendrik Jan Kloosterboer (Anthos).